

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI és VEGYES TARTALMÚ MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, keddeni félven) és csütörtökön.

Hirdetések és előfizetési felvételnek s egyes számok kaphatók helyben: Muzsik és Parties könyv- és könyvnyomdájában, Schön Adolf könyvkereskedésében, Hay Sándor dobánytözsédjében, valamint hirdetések s nyilváltató közlemények egy a fővárosi mint a külföldi összes hirdetési irodákban. — Egy szám 10 kr. (Félféves 5 kr.)

Szerkesztési Iroda és kiadóhivatal:
Sólet- s csendes-utca sarkán, Hefelender-fele házban
hova minden a lap szelvényét részlet díltól közzendő, az előzetes és hirdetések is küldendők

Helytartótanácsnak megküldendő a közlőnek el. Készítések nem adatként vészes.

Szerkesztési értékeztelt:
d. e. 11 órától 12-ig és
d. n. 8-ól 5 óráig.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.	
Égész évre	8 ft.
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "
Egy évre 3 éven kifizetve	
Égész évre	9 ft. — kr.
Fél évre	4 " 50 kr.
Negyed évre	2 " 25 kr.
Néptanítóknek helyben	
Égész évre	6 ft. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Néptanítóknek vidéken:	
Égész évre	7 ft. — kr.
Fél évre	3 " 50 "
Negyed évre	1 " 75 "

A megyei közgyűlés képe. — 1884. évi október hó 7-én. —

Képzeltünk magunknak egy életunt, kiélt, fásult arcot, mely a fiatalság nyomait az orron vereslő borvirág jelzi, de a folyton ásitózó ajk, s az alig pislángató, megtört fényű szemekből a végkimerülés aggasztó jeleit sejtő olvashtatni ki, — ehhez képzeltünk egy lomha, bár értelmes természet, mely végig fekteti karjait a zoldasztalon, s ráfogtja bozontos fejét: s előttünk áll egy bács bodrogh megyei közgyűlés.

A 600 tagból álló megyei testület, melynek egy nyolczada se igen jelenik meg a közgyűléseken, valóban ilyen benyomást tesz a figyelmes szemlélőre, ősi közgyűlés, utak meglehetősen jókárban a tárgysorozatban választás, a közbiztonság elsűlyedőben — és — a közgyűlés terme kong az őresszétől. Előjön a szolgabírák, egy-két a közgyűlés lelkesedni tudó kormánypartí, a jegyzők s a központi hivatalnokok, ezek összesen 50—60 embert tesznek ki, — ezek alkotják a közgyűlést.

A főispán megnyitja a gyűlést, elmondja, hogy megvizsgált egy pár szolgabírói hivatalát. — természetesen rendet talált, azután elolvassa az alispán elég gonddal kidolgozott jelen-

tését, egy-két helyeslés hangzik föl, a főispán egy-két észrevételt tesz, azután a jegyzők olvassák a tárgysorozat egyes pontjai fölött az állandó választmányban hozott határozatokat, jövő évi költségvetést, mely mint a főispán maga mondja, hű másolata a tavalyinak, több megye átiratát, nagyméltóságú belügyministeri intézkvények stb., stb. melyek mind szótlannul tudomásul vétetnek.

Megéjtetik a választás. Először a központi választmányba leköszönés folytán egy tag választandó.

Azt hinné az ember, hogy itt már fölbuzdul kissé a szívtya-vér.

Az alispán jelenti, hogy 53 szavazat adott be összesen, s ezek mind — nyomatotlan szavazó levelek, melyeket sebtében szétosztottak — Hanke Imrét kívánják beválasztani.

Eljen! Készen vagyunk vele.

Következik a kandidáló bizottság, mely első helyen kijelöli a leköszönés folytán megürrült zentai járásorvisi állásra Dr. Zsinger Lászlót, második helyen Dr. Kellner volt zentai járásorvist s végül dr. Deuts Adolf orvos urat. Főispán jól meghangsúlyozza az első helyen említett nevet, s kis pauzát tart. Azután minden a maga természetes rendjében foly le: megválasztatik nagy szótöbbséggel dr. Zsinger László.

Fogadni mernék, hogy öt ember se ismeri dr. Zsinger urat, de még tán csak a nevét se hallottuk mind e máig, ellenben láttuk, hogy mennyire ügybuzgólkodnak a dr. Deuts emberei már hetek óta. S ha a választásnál a személyes szinpathia dönt, bizonyos, hogy az ismeretlennel szemben az ismeret győz. Mégis . . . Sie volo . . . sic jubeo . . .

Amha nekünk tout egal, akár az, akár amaz tölti be az ügyis kvalifikációhoz kötött hivatalát, megis bántó az a játék, melyvel itt az autonóm jogokat nevétségig háttérbe szorítják.

A közgyűlés azután gőzerővel teljesíti tovább feladatát.

A publicisztának elmegy a kedve e halomra lekaszált gyúdarabok sorsát figyelemmel kísérni.

Mit jegyezzen föl? Hogy „tudomásul vétetnek”, hogy „észrevétel nem tételven határozati vált 2”

Közölték a közgyűlés tárgysorozatát, s ha akkor minden ponthoz — oia képzelve a hivatalnokai jóhiszeműség javalta határozatot — megjegyezzük taláomra, hogy „jóváhagyott”, — „elutasított” stb., aligha sokban tévedünk.

A nagyközönség mi érdekekkel esűgghet a megyei közgyűlés határozatain?

Mi újat mondjunk róla? Konstatálni egyszerű tényeket, szárazon odavetni egyoldalú határozatokat, — legfőlebb is az érdekelteket, vagy egyének előtt bír értékek. Csak hogy már azok eleve tisztában vannak azzal, vagy utóbb hivatalosan értesülnek.

Mig ilyen állapotok uralkodnak Bács-Bodrogh megyében, — addig jól teszi a megyei önérték ellenek, ha erőgyűjtés okáért egylőre tőntetőleg távol tartja magát.

De jöni fog, mert jöni kell, egy jobb kor . . .

Odáig — bár szemet hunyi nem is — de valami komoly méltatlással előállani sem fogunk.

A megyei közgyűlésből ezuttal éppén semmi, de semmi tanúságot levomunk nem lehetett, ha csak azt az egyet nem, hogy a közszellem hanyatlása a legaggasztóbb mérveket ölté.

Országgyűlés.

okt. 6-án.
A képviselőház még ma is az alaku lással volt elfoglalva. A napirend első tárgyát az osztlalyok kisorsolása képezte, s így sorolási utján megalakult a ház 9 osztlalya, azután benadták a szavazatokat a ház bizottságairé és kilencz bíráló bizottságra. A választások után másodsorú felolvasták a trónbeszédet, mire Vizsolyi indítványozta, hogy a ház feliratt javaslát, szerkesztésére egy bizottságot válasszanak, a mi a következő napra halasztatot.

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Az árvalányhaj.

— BESZÉLY —
irta: SIRIUS.

Szomorúan zúgott a szél, midőn Boros Jancsi edes anyját kivitték a temetőbe; a tal még javában köpködte fagyos mérget a föld durva kérgére, és a jégvirágok benedétk a házak ablakait, mint a dudva a parlagon heverő földet. Pusztán állt az ógész természet és rogyos ruhája — a fehér hólepel alól itt-ott kikandikált fekete teste.

A fák megfosztva voltak vizsgáló reményeiktől: a zöld levelektől és a bokrok galyitalannul burkolódtak fehér lepedőjükké, melyek ezer és ezer tündökli csillagokból voltak himezev.

Mily gyönyörű, mily megragadó a természet tiltó kontóben is!

Itt-ott már a hóvirág ártotta fel szelid fejeiséket, mintegy azt súdosdva: lassúkat én vagyok a egyetlen tiltó bájos lénya, kit a természet árvaságára kárhoztatott!

Árva volt a nagy természet, árvaáb a kis hóvirág, de legárvaab Boros Jancsi, kit egyetlen egy támasztól. — a szerető jó anyától fosztott meg a egyetlen halál.

De azért nem vesztette el minden reményét, mert élt sziveben a hit, melyet edes anyja csapezett istenfőló jámbor keblébe. Ez vizsgálta őt elhagyatóságában, és megtanította őt tűrni, és remélni.

Arany János koszorús kölöntök azt mondja:

„Mert szegénynek drága kincs a hit.
Tűrni és remélni megtanít;
S aeki, míg a sár rá nem lehel,
Mindig türelm és remélni kell!”

Ó türt, remélt, és reményeinek közepette felmerült a mentő csillag sugara, nem ugyan a magas ézen, s nem is oly nagy meszeszében szegényes viskójától, — hanem csak a szomszéd Sörös László házánál, a jó öreg Imre bácsi szürkült agyában.

Órokbe fogadták Jancsit: játszó társul a kis Rózsika mellé. Így lett a Sörösök háza egyszerre két gyermekkel megáldva. Adott ugyan a jó Isten nekik a maguk futójából is eleget, csakhogy azokat mind még akkor szőlítgatta magához egyenként, — midőn anygakálta voltak.

A kis Rózi volt köztük a legutolsó, és megmaradt hímzónának Vigyázta is rá, mint a szemük fényére.

Most már tehát a Jancsi is a családhoz tartozott, és mint munkából szokott jó szolgálatban segédkezett az öreg földje mellett, kinek őszbe csavarodott hosszú fára te a havatandíkt tavasz virulását hordták már magukon. Rózsika pedig anyja körül sürögöldött. Mindegyiknek meg volt a maga dolga, mind bevégezten, estenden azután körbe tömrültek az útea szegletén, és vagy jártotkalt, vagy edes bölcsőket meseket reglétek egymáskal a derengő hold ezüst fényével.

Mindegyik tudott valamit, és így soha sem togytak ki a mulatságból.

Legelőnebb volt azonban valaményiök közt a kis Rózi, kit mindig Bogár Ferkó, a kertjök végebeli gazdag asztala fia körügette, mint a macska a forró kását, míg Jancsi, az árva, beérte azzal, ha a kis Rózi

néha-néha is rávetette szelid pilántásait, és a „bücsődiban” egyszer-mászor őt is felkereste.

Ó szerénységhez, egyszerűséghez és békétszhez volt szoktatva, és megelégedett azzal, amit adtak neki különösen most, midőn már nem ehetne a SZÉRELY jó anyáéde, így kenyéret. És ez így ment minden este, minden háznál.

A kisebbek meslétek, daloltak és játszottak, a nagyobbak pedig párjuk mellett dőlögöltek bűgö galambként, és turbékolttak a szerelem arany hajóján, míg nem a néha hold szelid sugarai nyugalomra intették a morogó csoportokat. Ez a falu esteli idylja. Ezután csendes lesz minden, és a néma csendet csak a borzas fűszokszoknak föléles vonytása, vagy egy-egy eltévelyített fehér szőrű tehén sirankozó bögeése törí meg néha-néha.

Csendes minden csak a torony óra kísérteties cüése zavarta még most a sári csendet, midőn érez szíve elnyögi kedvesének, a reá borzó kalapácsnak tompa sohajait.

Egy . . . kettő . . . három . . . tizen egy . . . tizenkettő!

Éjfél is elmulik a maga borzalmaival, és most már csak az éji hűvös szél long át az utcákön, mint valami szárnya kelt kísértet, meg meglehetősen félelmesen az ablakok nyitott redőnyét, vagy a csökölöző fa levelek sűrű lombját.

Ha végre nyugalt szokott utján, bezárkózik barlangjába, és nem háborogtatja többé a piros hajnal hasadását, mely munkára hívja a falu hangya-népet.

És a hajnal rózsaszínű sugarai alig emelkednek még ki a magas hegyek mögül,

és alig borították be véres koronájakkal a erdők zöldelő csúcsait, már is mintha láb kelne valamennyi csendes házikónak, sürgő forog benne apraja, nagyja, öregje, fiatalja.

Meg mielőtt a hajnali harangozó imíra hívó lágy szavai elhangzottak volna, már sűrűn lepi el a munkás nép a mezőket, és megkezdődik a veretékés munka kora reggeltől késő estig, — hangya szorgalommal.

A pásztor is ott heverész már a csergedező patak forrásánál, és egyszerű tilinkojából oly magasztos színt a reggeli hálámint, hogy a természet szinte figyelni látszik csendő szép szavaira. A gulya-ménas — elől a kolompossal — ott lelegel az pásztos hegy oldalón, ropogtatva a harmatos gyenge tüvet.

A madarak vizán szomszeregnek, és szép danájuk messze olhangzik a csendes léghen, mint a regg ültő fuvalma zephyr szárnyaival eszokolgat a természetet lágy óleben.

Minden újra kél, hogy ismét lenyughassék.

Sörösök háza sem marad el a többióttől, hanem versenyt tartva a szomszédos népekkel kora reggeltől késő estig mindenkinék kijut a dolgotól, mert az öreg rendszeren azt szokta mondani haznépeknek:

„A hol az ég munkásságot lát,
Ott nem vonja meg az áldást.”

„Dolgozzatok édes fiam, mert a munka áldást hoz, a munka nemest. Munka után pedig édes a nyugalom.” É közben azonban magis is jó példával ment elő.

És a ház népe megfogadva a szép példát, dolgozott serényen.

Különösen a szépen serülő Jancsi volt fáradhatlan a heti munkában, há napot

A Fördönház választási bizottsága ma tartott ülésén megalkotott Elnökét Szechenyi Antal gróf. választotta meg.

Adalékok fürdőink hiányához. *)

Kedves barátom!

Eletlem legszebb napjai közt fogom mindekor örölni azokat, melyeket a null nyáron Pálison töltöttem.

Családi körben, vidor gyermekek köze, és minden szonoklatnál melegebb beszélő baráti körök között, üdülővel, meg egy a munka terhe alatt kimerült és hosszas betegséget elcsüggedt kedély is a mosolygó természetű üdítő hatása alatt, kell hogy újra éljen, és az elzárkózott kebel újra megnyíljon az élet örömeinek.

Azon idő volt ez, midőn én is mertem remélni; — azon idő, midőn a feltámasztás napját mintegy ünnepelem, barátságok szorosabb frigyre léptem.

A görög mythosz szerint azonban az istenek irgylék az ember boldogságát, és az öröm napját ugyancsak rövidre szabják. Tán ez érzet nyomaszt alant. Polyratesként — mondható, a mi kedves volt szívomnak. Vándorbotról nyulva bejártam egy jó nagy darab földet, de nyugvást sehol nem lelek, és akár az elteperő főváros, akár a nagy Kaiserstadt véghetlen tömegekben, akár a kibajós Szemmering bérceit, akár Stria örökzöld fenyvesei között, testem csak alvárdokort köböröt, míg leklem folyton ott időzőt nálatok, családom — gyermekeim, barátaim között, szülőföldünk szép rovinjai a délhalás alföld síkjára csöppentett pálisi paradicsomban.

Ugy éreztem magam, mint Mylton, akor midőn elvesztett paradicsomát élnekte meg.

Érzelmemet, tapasztalataimat, és ezekből fakadó észmeimet megénekeltem hát én is. Nem ugyan, hogy halhatatlan versekben eget földet megrendítsek — parányiságonnal, hanem hogy a sok gond, munka és betegség által megbégtott csekély öröm dacára, kötelességen adódt lejárjam némiképen is — a szenvedő emberiség oltárára.

Ez a pensive az ide csaltól leveleknek. — Tudom azt jól, hogy falra borsot hányni hálátlan dolog, de azt is tudom, hogy a világ sem haladott volna annyira, ha nem találkoznaék folyton kötelességgel feltöltött ártatlan olékes emberek, kik az elfoglaltság, szűkebbőség és előfeltehető sikerességére mindekor harcba szállni lépnének.

Es ezen harcosok között tudlak én téged, ki úgy a viszonyokat, mint a célzra vezető eszközöket nádmalál sokkal jobban

*) E levél alakjátan írt elaborátumot hapunk egyik intelligens s a viszonyokba beavatott szellemes tudós regelsi munkatársammal veszek, s fölkeresik a lapjainkat, hogy helyre állítsanak egyrészt a mennyit a dolog merülmarra néve zártaként nek találnak. — A szerk.

ismered, — és ki e levelek megírásához úrszólóval az impulzust adád.

Felédelt az irás gonosz szellemét, — most lásd magad, miként jutse velök dióere.

Hogy e leveleket most összel intézem hozzád, ez előszóban találok megjelötni. Összel értesítelek a gazda nyári terméssel, és nassal értesítjük mi is a természeti évad tapasztalatait. Tavasszal, az új fürdőidőben közösen elkészett dolog a hianyokat kutatóm, azokon gondolkodni, tervezni, megalkodni, és vegre valami üdövesztéssel. Kaposdás pótolja akkor a természeteg hiányait, és az eredmény, mint mindig és mindenütt: kudarc.

Aztán a fürdők ösmertelésére is alkalmasabban találatom a szép hosszú őszi, midőn oly kellemesen emlékeztök vissza az átelt üdítő napokra, — a nálunk inkább széles és esős tavasszal, mikor a jó tanács is úgy szokott elkésni, mint eső után a köpenyeg. A fürdőből hazatértek összel tapasztalataikat cserélők ki és azokat osztályozták hogy aztán a következő tavasszal a szükséghez képest visszatérnek a már előbb szerzett és bővített ismeretek tárolói.

A ki egy kejtáuzást tervez, már a meg előző telen jó hozzá a tanulmányozásához, meg inkább teszi ezt a beteg, kinek egészség helyreállításának szakadatlán gondoskodását képezi.

Pedig az utazó nem eléggé érdekes utatrányt választva, nem sokat veszt; ellenben a beteg, helytelen fürdőválasztással penzén és idején kívül életét is kockáztatja.

Az ősz tehát az ismeretterjesztés és tanulmányozás, a tavasz pedig már csak a fürdőválasztás és a tett ideje.

Es most „conticere omnes intenteque ora tebant“

„Mennyi témerek kincs van a föld gyomrába temetve: S munkás emberi kéz hozza a felszínre.“

Bejárva Tolnáti Baranyát, és bejárva idegen országot, — mindmúlt azon szomorú tapasztalatra jutunk, hogy a fürdőidőny alkalmával Árpád nemzékének második honfoglalásáért a külföldet elhagyók, és minden ében híres zsebbel tér vissza, hogy aztán a következő ében ismét a külföld hiányának oltárára hozza adoztatni azra veretékével megtagadott fölérteit.

Es ez így egy évől evre. Maga a kormány szintén gondoskodik a tárgyával tette ezen kérdést, mi eléggé jelzi azt, hogy a baj immár égetővet vált.

Most a fürdőidőny végén, mi is tehát összegezzük a tapasztalataikat, a midőn a legidősebbek azokból a tannaságot levonni, és javítani ott a hol, és addig a míg lehet.

Kérdés azonban, hogy mikép? Utalunk egyszerűen a tapasztalatra, az életnek e nagy mesterére, kinek jászalad összehasonlítása a külföld fürdőit honi fürdőinkkel, szemléletesnek könyven azon

Jancsi készségesen engedett a felhívásnak, és örül, hogy Rózsikának a kedvét teljesítsejt.

Leulték az illatos paha fűbe, és Jancsi elbeszélte az arvályájah történetét, melyet ödes anyjától oly sokszor hallott mesélén. — és kedvvel imyigen: Elt egyszer egy király és királyné. Ezeknek volt egy arányhajú tündér leánya. Ezt a tündér leánykát elrabolta egy hatal pasztor, ki egy elzárkózott király fiú sötét magyarában bolyongván, míg nem egy arányhajú tündér leányt lát, ki nem szabadulja annak helyzetéből.

Ez a pasztor fiú megdulta, hogy a gyémánt hegyeken túl él egy királyi család kinek egy gyönyörű arányhajú tündér leánya van. Elhatározta magában, hogy felkeresse a királyi családot, és elrabolja a leányt.

Nyákvába vette tehát tarisznyát, és elindult keresni a gyémánt hegyeket.

Soká, nagyon soká bolyongott már, midőn messziről meglátta csillogni a gyémánt hegyeket, és azok tetejében egy tiszta arányhajú épített várat, melyet háromszoros ezüst fal kerített.

Szomorú lett a pasztor fiú, mert a magas hegyeket nem bírta megmászni. Leült a hegyek lábához, elgondolta furulyáját és az esti hold nyárgó sugarainál oly búsan furulyázott, hogy a gyémánt hegyek megindultak volna, a furulya siránkozó hangjára, ha szívték volna.

Behatottak a méla bú hangok a királyi lakba is, és a tündér lányka szívében visszhangra találtak.

Sokáig gondolva hallgatta a pasztor fiú halk zenéjét, és mintha lelke sugálta vol-

na, hogy kövesse a furulya hangján csendő az völ: kionnat a titkos ajtón, és egyszerre a pasztor fiú felé tartott.

A pasztorfiú midőn meglátta maga előtt a tündér királyleányt, — mintha gyökört vert volna a lábá, nem tudott mozdulni, a furulya elcsöngett ajkain, mert a tündér lány szeméből a menyország tekintett le rája.

A tündérkirály batorította őt, hogy ne féljen, hanem csak tovább is furulyázzon oly édes dalokkal, mint a minőkét előbb fűgt pasztor szipán. Erre a pasztor fiú is neki batorodott, — átkarolta a tündér leányt és kedvlel szerzotta vitte laskón-bokron keresztült erdei vadonába.

Utözben a tündér leány arany hajából elhullottak egyes szálak, hogy ha majd királyi szülői a fölkeresésére indulnak, hát könnyven megtalálhassák őt az arany hajszálak nyomán. Ezek az arany hajszálak mind arvályájahaj változtak, és sürün benőttek az utat, merre a pasztor fiú haladt arany ténhével.

Midőn az erdőbe értek, a pasztorfiú többé már nem találta a szükséges kunyhót, hanem annak a helyén egy gyönyörű királyi palota állott, és mindenfelől arany süjtősszolgák halngáltak az ifjú pasztor elott, ki nálunk betette a tündér leányt, nem volt többé az elzárkózott pasztor fiú, hanem egy a tündér leányhoz illő dől termelt királyfiún.

Midőn másnap az öreg király és királyné asszony leányuk felkeresésére indultak, egyenesen egy rengeteg erdőbe vezette útjuk, hol csupa ezüst, arany és gyémántban pepuzgó királyi palota tárt kapu fogadták, — belülről pedig a halzó serlegek közötársai közü-

megállapodásra vezet, mely szerint a baj főben annak rejlik, hogy: 1) a közönség nem ismeri kellőleg fürdőinket és azo gyógyhatását, e hogy 2) a külföldi fürdők a természet adományai kívül még más egyebet is nyújtanak, minék fogalmával sem látszanak a fürdőigazgatószágot nálunk bírni.

Hogy a közönség, de még a fővárosi orvosok sem ismerik kolléze fürdőink viszonyait, ez sajnosan bebizonyított tény.

Magam is beszéltem olyannal, ki azon volt-ményben volt, hogy Pálisa egy honok tenger, melyen még az ut. kutyatej sem terem, holott minden szemléltető elragadtatást érez, látva itt a növényzetet, mely messze vidéken praját ritkítja.

De ugyan honnan is ismerjék? Szaklapunk ha lenne is, azt a nem szakító közönség nem tartja és nem olvas. A napi sajtó pedig úgy látszik hivatását teljesen fogja fel, midőn — indénről inkább tudván, csak nem a fürdők egészségügyi viszonyairól, ki volt a bálkirálynő, milyen öltözében jelentek meg a bálgyölk, kik voltak jelen a töl — Ziz, és hogy valamennyien elbűvölt tündérek voltak, ez vagy amaz milyen reggelt öblönyben jött a kúthoz, és milyen eszévesenyeket szó Anor sat., — midéz mulattathatta a szorakozni vágyó azon delhölgyeket, kik a virágolyai, szem, levegyo, kesztűb, és isten tudja miféle nyúl gyűjtésére a legemesebb foglalkozásnak tekintik, de aig fogja érdekelni a gyógyulást kereső közönséget, a mely utóbbrak érdeke pedig előbbre való, és a melynek számára a gondviselés a gyönyörű fürdőköt adományozta.

Megkísérjünk tehát itt visszaadni, különösen a minket legközelebből érdeklő fürdőkön könnyen érthető leírásnak rövid mintáját, a mikép nézetem szerint kellene a fürdő közönségét egy fürdő viszonyairól, miden cziczoma nélkül dióhéjban és tárgyilagosan ösmertetni. Ilyen ösmertetés tárgza alakban közölve inkább érdekelni a közönséget, mint az újonnan megvalásított országok képviselőik ösmerteljeneké biográfaja.

Aztán szólni fogunk arról, hogy miért látogatta közönségünk a külföldi fürdőit, oly tömegesen, veül pedig ismertetjük különösen Pálisa hiányait, mikén a jövő időnyig oly sokat lehetne segíteni.

(Folyt. köv.)

A Tisza-Phönix szerződés.

A vidéki sajtó egyik legfontosabb feladata lévén, olvasóközönségét értesíteni arról is, a mi rendszerint csak specialis szaklapok útján juthat tudomására, a legnagyobb készséggel adunk helyet ezen alábbi közleménynek, melyet Szilágyi Károly debreczeni ügyvéd és a Tisza biztosító bank csodtömögöndöknö irt a Magyar Kereskedők Lapja fővárosi szak-

lap részére, az Osztrák Phönix bécsi biztosító társaság által joztalan zaklatással fenyegetett felek műheztartása és védekezésé czéljából. A kiváló szakértelemmel irt közlemény szó szerint a következő:

„A Tisza biztosító társaság felszámolásban“ czeg közvetlen tüzelzótisítási tartozaját átruházta az Osztrák Phönix biztosító társaságra, e társaság pedig átvette azt oly módon, hogy teljes jótállást vállalt a „Tisza“ kötvényeiert azon felelekk szemben, a kik a „Tiszanak“ kötelezettségét való kibocsátása mellett, az Osztrák Phönix kötelezettségét elfogadják; ha és a mennyiben pedig a biztosítottakkal ily egységessé létre nem jön, jótállást vállalt a „Tiszával“ szemben, kötelezven magát a Tisza biztosítási kötvényekből folyó minden kötelezettség teljesítésére.

Ezen szerződés folytán átadta a Tisza, az Osztrák Phönixnek mind azon tüzelzótisítási díjváltót, melyek 1884. január 1-ig le nem jártak.

A kik a Tisza kötelezettségé helyett az Osztrák Phönixet elfogadták és ezzel léptek szerződésre, tartoznak a magok kötelezettségét teljesíteni vagyis a Tisza részére általuk kiadott, a Tisza által az Osztrák Phönixnek engedményezett vagy forgatott díjváltót beváltani és ha nem tennek: a Osztrák Phönix behajlathatja rajtuk azok értékét törvényen után is. Ez egyszerű és világos dolog.

Egészen más azok helyzete, a kik az Osztrák Phönixet a Tisza helyett illetőleg annak kötvényét ezé helyett el nem fogadták Ezek a Tiszával maradtak szerződésben: és minthogy az őket érhető tuzárköreket a közzakozatot a Tisza viselte, káraikat fizetni tartozott (maga fizette vagy más által fizette — mindegy) ok sem tagadhattak meg a közzakozat viselésért általuk kiadott díjváltók beváltását, még ha más mutatta is be azokat fizetés végett, nem a Tisza.

A Tiszanak felszámolásban lére, a mi csak új ugyletek kötését zárja ki, de a már megkötött ugyletek lebonyolítását törvény szerint hozza magával, — a felszámolása lépés elott közték ugyletek helyétén mit sem változtatott, minélgyova változatlanul maradt a biztosított felek kötelezettsége is Tartoztak tehát díjváltót beváltani, esetleg tűrni, hogy e kötvényre nyomatott felteletek 4-ik §

ben posta-utalvány mellett a „Pikáns Lapok” kiadóhivatalába V. József tér 13. sz. a küldendő.

Ki nem volna kíváncsi, miképp dolgozik Jókai Mór, a legnagyobb magyar író? Korán reggel kel, mert korán este fekszik le, nincs rá eszt, hogy este kibáncs órán túl ébren maradjon. Dolgozó-szobájában van egy tágas, öreg szekrény, fölülén tele az ő könyveivel, azoknak magyar, német, angol, francia kiadásával. Egy egész bibliotéka. Az írószobát elvonta kinyitva fesszék egy piciny, de vaskos „notes-könyv.” Senki sem gondolná, hogy ez az egy kopott könyvecske szolgálta az ő többi valaményeit! És hogy még ki tudja, hányval terhes! Megérdemli az „anyakönyv” nevet. Ebbe szokta t. i. fejlegyézni Jókai apró tételkét az ő regénytervéit, a miket kibombálnál, vagy a miket kap, és átídomit. Az egész mesének ott a váza, még az egyes fejezetek is stb. stb. Ilyen rendkívül érdekesen ír Mikszáth Kálmán, Jókai Mórról, a Magyar Salon októberi számában, mely az alkalomból a Jókai-szaladnak arcképeit, Jókai földgőz-szobáját és Jókai sajátkezű írását mutatja be a közönségnek. A Magyar Salon ezen száma egészen Jókainak van szentelve és Mikszáthon kívül Hegedűs Sámor is rendkívül érdekes ezeket közöl Jókairól, kihez ő is közel rokoni viszonyban áll. A Magyar Salon októberi számát az egész napi sajtó a legnagyobb díszlettel halmozza el és általában el van ismerve, hogy ennek díszesebb gazdagabb, tartalmasabb és értékesebb folyóírást még nem jelent meg a magyar irodalomban. Az irodalom és művészet legelső kitérőben dolgoznak a Magyar Salonba, mely rövid multja dacára minden névvel magyar eszlándi otthonos. Ideje is, hogy a magyar irodalom és művészet egyszer teljes erővel lépjen föl a külföldön importált folyóírástól és a nagy garral hirdetet hazai sejtetes termékek ellen, melyek gombamódra ütköttek föl minduntalan fejüket. A „Magyar Salon” októberi száma vagy 60 képet közöl, melyek egy-egyik erdelték és gyönyörű szép kiviteltől által a füzetet oly díszessé teszik, hogy a „Magyar Salon” a külföldi legelő folyóírátaival is kiállhatja a versenyt. Jókai regénye, Kiss József, gr. Zichy Géza, Szász Károly költemény, melyeket az októberi füzet közöl, a legjobb irodalmi termékek, miket ez évben produkáltak, gyönyörű elbeszélést találunk továbbá Beniczky-Bajza Lenketől, a kinek pompásan sikerült arcképe is közöltetik. Mikszáth pompás humorral írt karcolatát közöl az új országgyűlésről, mely egy esomé tréfák képpel van illusztrálva. Találunk e füzetben továbbá az ország legújabb festészeti iskola remekművet pompás mintáiványokot, és Pulszky Ferencz-től nagyérdeklő ezeket. Könyveho szórakozást nyújt az Egyveleg, mely teli van kedves apróságokkal, humorisztikus karcolatokkal, jótudomjias talányokkal stb. stb. A „Magyar Salon” előfizetési ára tölve 3 fr 50 kr., negyedévi 1 fr 75 kr., egy füzet ára 60 kr. Az első 5 füzet díszesen bekötve 3 fr 80 kr. Október elsőjétől fogva a „Magyar Salon” füzetei havonként két részben 1-6n és 15-én jelennek meg 30–30 kásával. A kiadóhivatal Budapest, Dohány utca 12. sz. *

* Kétféle folyóírat nem ajánljhatjuk előző olvasónk figyelmébe. Oly rendkívül szép és oly tartalmas, hogy minden művelt családnak elő kell térnie.

A szerkesztő.

Ezer magyar népdal zongorára alkalmazva! A „Magyar Dal-Album” című egyetemes magyar népdalgyűjteményből most jelent meg az ötödik kötet a 501–1000 számú dallamokkal zongorára alkalmazva. E 80 lapból álló, 200 dallamtól tartalmazó és hangjegyzékű kötet ára füzve csak 1 fr 80 kr., díszkötésben 2 fr 80 kr. Ezen ország szerelt előjegyű gyűjtemény most már 1000 népdalt közölt, vagyis többet, mint az eddig megjelent összes hasonló vállalatok

átíratát együtt egyig tetszetősök, s ami a fő: a kezdő jászolod kezdve mindenki talál benne tehetősegekre mért zongoradarabokat, mert vállalkozva következnek — a lehető könnyű átirattal kezdve a középmelnező átirattal, — minden fokozatban Ára oly jutányos, hogy alig teszi más hasonlótól elnemelne, minék „10”-öt részét, tehát teljes joggal elmondhatni, hogy e gyűjtemény a magyar népdaloknak egyedül népkiadása! A „Magyar Dal Album” csakis a dallamok foglaltatnak, minden kötetben öt díszkötésbe köti ve 13 fr 20 kr. Mint hogy a Dal Albumban foglalt 1000 dallam összes külön szövegknyvet jelent meg „Magyar Dalár” cím alatt mely a Dal Albumban oglat 1000 dallam összes szövegknyvet dallam szerinti rendben tartalmazza, és pedig, mint hogy egy-egy dallam több szöveggel is bír: száma névve mintegy 2000 onllo dalszöveget, vagyis körülbelül 3000 versszakot. „A Magyar Dalár” külön is kapható, ára kötetenként 80 kr., díszkötésben 1 fr 60 kr. Rozslates árjegyzék mindenkinék ingyen és bementve küldetik Megrendelések legezteszerűben a „Magyar Dal-Album” kiadóhivatalhoz, Győrbe intézendők.

Telekkönyvi reformok
(Folytatás.)

E munkáról a „Telekkönyvi Közöny” 1. é. 5. száma ekként nyilatkozik: „A telekkönyvi intézkönyv fejlesztése nem lehet sikeres, ha ezeket, mint helyes irányelvekből kiindulva oly porított állapotban találjuk, melyre az évös reformok épületét biztosan lehetni lehet: és a legelő törvények, rendeletek alkotásához csakis ilyen reformcszerek vezetnek: értekezést vagy irott munkát, mely ilvevnek gazdag, mindig erdem szerint megbecsülni kell.

Egy hasonló munka most van sajtó alatt:” szerzője nem más, mint az előbbi telekkönyv nyelvből már elvonséban ismert Kaplány Géza kir. törvénykezési bíró ur. Volt alkalommal a munkája körülmenés betekintést tenni, azért alhatjuk, hogy az valódi távúza a nyugod ismereteknek és helyes eszmezeknek.” Ugyazonaz száklap 1. evi 6. száma pedig, miután a mű vázlatát előrebocsátja, így szól: „Felszeles mondanánk, hogy nagy horderejű kérdések mindezek, melyekre a tisztelt szerző az így iránti való-agos odadással, lelkesléssel, kellő szakismerettel, meggyőző érveléssel és ritka elmélettel, Ajánljuk e mű megismerésének mindenki minden telekkönyvi tisztelőinek, hanem bíróknak, ügyvédek, köz- és községi jegyzőknek, szóval minden telekkönyvi szakkedvelőnek egyaránt.” A nem szakember is élvezettel fogja e művet olvasni, melyben valóban ritka előrelépő és meggyőző érveléssel van kimutatva, hogy hiteltelkönyvcszének jelen zálat állapotja gyövrés-reformot igényel, s hogy viszonyainknak, körülményeinknek érethet megfontolással mellett eszedül ez részben azontban a III. fejezet a melyben azon kérdést tárgyalja, hogy mi módon biztosíthatók tartósan a telekkönyvcszék a töltes jogbirtoklás való osszhangzást, hogy lehetleg általánosan ha tüskér legyenek a valóságban? Ezen kérdésnek igen érdekesen fejegettek ki a gyakorlati, közjegyzői és ügyvédi kényszer, különösen pedig a közjegyzői novelli 20. §-a. Azután szerző ezen ezen fejezet alatt fölvetett kérdésekre névve onllo javaslatokkal áll elő, melyeket szakaszköze onllo formulás és kimerítően indoköl, és a melyekről ekkent nyilatkozik: „Egy pilmat elgőz arra, hogy mindenki meggyőződik, mi szerint csakis ezen rendszabályokkal irhatjuk ki gyökeresen a zágrasztót, biztosíthatjuk a telekkönyvcszék a töltes jogbirtoklás való tartos osszhangzást, segítelünk a közjegyzők és ügyvédek helyzetén, és pedig nem a közp rovására, hanem annak nagy előnyére, az egyéni szabadságnak nagyobb megszorítása és az egyéneknek különös megterhelése nélkül.” A munka további folyamán nagy szávkavartósággal fejtegettetnek a többi közt a fakultatív bevallás intézmény behozatalára, az előjegyzési és egyetemes reformtervezések melyeket szerző az már korábbi hiteltelkönyvcszék és Telekkönyvi reformtervezések címek alatt ir. munkáiban fölvetett és megvitatott a a melyekről „Telekkönyvi Közöny” mult évi 21. száma így szól: „A „Jágtudományi Közöny”-ben tekintélyes és előnyben ismert, négy alatt megjelent ezikközorathban kitűnő hely foglal el Kaplány Géza kir. törvény

bíró úrnak Hiteltelkönyvcszékéről című értekezése. Ezen kis mű kiváló figyelmünket megerdelni, mert e nemben az első, mely ügyes és bátorkezű a kérdés lönyegébe, a kiaradhatatlan Telekkönyvi reformtervezés és azokat először, gyakorlati alkalmazhatóságukat mesterleg bizonyítja. Nem kevésbé — ha több harsogás nem — bír az előbbiek korlárlimitátok tekintetével, feltölti a magyar solanegényval ügyvéd ellenállási szöveg ezafélő „Telekkönyvi reformtervezés” című dolgozatát. Mindkét mű külön fizetést Teréz Nándor „Könyvekereskedésben, az első 40 kr., a másik 30 kr-ért kapható. A szaktárs urak közül az, ki ezen munkát meg nem bírja, és a befoglaltakat tanulmánya tárgyiva nem teszi, valóban vertek a hadas ellen, „Vegre a IX. fejezetben a telekkönyvi újalkotása tárgyában a 1. evi január 3-án az igazságügyminiszterhivatalban összeírt szaktanácsközöny elé terjesztett törvényjavaslathoz a szerző 15 pontban teszi meg észrevételét. Köteleességet vélnék teljesíteni, midőn a kiváló szakmunka iránt a nagy közönség épököltesét felkeltjük a annak megszerzését és tanulmányozását a lemelegelőben ajánljuk.

De Kaplány Géza a jogtudomány területén nemcsak telekkönyvi szakmunkával tunk ki, hanem melán nyelvet kellett birtokrendezés munkáival is. Mő 1879 kr. évben „Birtokrendezés Erdélyben” cím alatt kezrtábra egy kötet jogi tanulmányt terjesztett föl az igazságügyminiszterhez, a mely munka az 1880. XIV. t. cz. és az arra kötelezett utasítás megalakosnál mint hecos materiálé lett füztelembé véve. 1880. Május 2. án pedig a volt erdélyi, úgy a volt kirazna, közsépsnökö, zárandmegyei és kövárléki kerületeken a megszüntetett urbéri kapcsolati fenmaradt jog és birtokviszonyok rendezéséről, az irtványkör, arányosításról és tagosításról egy törvényjavaslatot irt és utomott ki, mely a képviselőházból Jókai Mór által megterjesztve és az igazságügyi bizottsághoz utasítva lett. 1883-ik évben ir. „Az erdélyi birtokrendezési eljárásról” cz. munkáját, a m. kir. igazságügyminiszter 1883. okt. 20. án 2840 I. M. E. szám alatt kelt rendeletével közházban műnek ismert el és utasította az erdélyi összes kir. törvénycszék elnökeit, hogy az a kir. törvénycszék és a területén lévő járdábiróságok hivatalos használatára egy egy példányban az irvat általánból szerezzék be.

Szeresésd és silkert kívánunk szerzőnek közlére töltsö bürgő munkálkodásához.

* Azota megjelent.

Felolós szerkesztő és kiadó-laplatuldomok:
MÜLLER GYULA.

2000

legheiresebb orvosa Európának kiknek bizonyítványai már közre lettek bocsajtv. rendelai.

Popp-fele fogszert.

mint a fogak és a száj részére a legelső kezeltetők!

Számos bizonyítvány Erdemereknél a legelső orvosi képzésben különben kiállítottok.

Harminez even at jonak bizonyult

Anatherin száviz

Dr. Popp G-töl cs. kir. udv. fog. orvos Béesben, 2. Bognerstr.

Gyökeres gyógyszer minden nemű fogfájás ellen, mint szentén a szájrög és a foglús minden nemű betegségre is. Jónak bizonyult mint előbözvető az idült forokbajoknál és Dyphtheritiseknél. Megkönyvli a fogfóvást gyermekeknel és nélkülözhetlen az ásványvíz ivoknak — 1 üveg palack 1 fr 40 kr., 1 kőzép 1 fr és 1 kicsi 50 kr.

Növény fogpora rövid használat után a fogakat vaktó lehéreké teszi anekül, hogy azoknak ártalmára volna. Ára dobozont 63 kr.

Anatherin fogpasták. Öveg szelencékben 1 fr 22 kral, jó nak bizonyult fogtisztító szer.

Illatos fogpasták. Rövid használat után vaktó leher fogak a fogak természetes és mufogok ápolására és a fogfájás megszűntetésére. Darabja 35 kr.

A dr. POPP orvosi növényzsuppan kitűnő piperezte a sümör, kövér, májgöl és szepöl ellen, a tiszta, üde arczból előmozdítása és fenntartására, az atka porosenés, tisztátalan arczból, kelések ellen. Darabja 30 kr.

A t. c. közönség felkereltik vilagosan Popp csász. kir. udvari fogorvos-féle ké szítmenyeket kéri, s csak olyanokat fogadni el, melyek saját védjegyemmel vannak ellátva.

Kaphatók:
Zomborban: Michelsz Gyula, Gállé Emil, gyógyszerárban; Homóthóder Róbert és Falcioni Gusztávál. Bezdánban: Heggyes gyógyszerárban; Baján: Polierman és Sárkány gyógyszerárban; Mohácsban: Szendry és Pirker gyógyszerárban; Kálna: Heintz gyógyszerárban; Cserevánk: Seubachmayer gyógyszerárban; Apátiban: Háty Tivadár gyógyszerárban; Bajkonc: Nagy gyógyszer. Kun-Hegecs Wirtzfeld M. gyógyszerárban; valamint Magyarországon minden gyógyszerárban és nagyobb városokban keskedésben.

Szabadkézből eladás.

Elköltözésem folytán jutányos áron eladom: szobabutoralmat, zongora-, hirtő-, szánkó-, kocsik, lovak- és számkokat. Eladom továbbá gazdasági fölszerelvényeimet is, u. m.: 25 eke, 2 magtarkó, 1 repavető, 3 szeker, 2 henger, 50 pár járom, 20 tézsa, 2 szecskaövő, 1 daráló, 1 buzasztító (Trieur), 2 morzsológép, 2 szértára, 1 hármas ekét sat.

Megjegyzendő, hogy mindezeknek nagyobbrésze igen jó karban van, majdnem teljesen új.

ROHEIM N.

Ruganyos butorszállító kocsik.

Van szeresem a n. é. közönség b. tudomására juttatni hogy a helyi igényekhez képest egy minden konforttal ellátott és jójárás minden nemű ellen védett tetőzött

ruganyos butorszállító kocsik

készítettem, mely már mai naptól fogva a n. é. közönség rendelkezésére áll.

A szállítást — mint eddig — úgy ezentúl is a legjutányosabb áron fogom eszközölni.

Tisztelettel
Spitzer Bernát.